

dilf Industribarometer

Dansk Indkøbs- og Logistikforum

Dansk Indkøbs- og
Logistikforum

Dannebrogsgade 1 • 1660 København V
tlf. 3321 1666 • fax 3321 1566
e-mail: mail@dilf.dk

dilf Industribarometer udgives månedligt med originale statistiske tal fra undersøgelser blandt danske virksomheder. Hver måned besvarer indkøbschefer eller andre ledende erhvervsfolk, som repræsenterer mere end 10% af den samlede industriomsætning i Danmark, et spørgeskema udarbejdet af **dilf** og Lektor Vagn Thorsgaard Jacobsen. Svarene er umiddelbart sammenlignelige med det engelske og amerikanske h.h.v. CIPS og NAPM Purchasing Managers' Index (PMI), som kan ses på bagsiden.

Abonnementspris:
Kr. 1.500,- om året
(excl. moms)

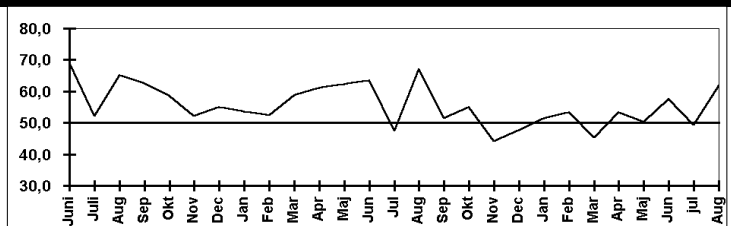
dilf-medlemmer modtager barometeret gratis.

Copyright **dilf**

Industribarometeret steg i august fra 49,4% i juli til 61,8%, dvs. den højeste værdi siden august 1998. DIKI viser herved igen stigende aktivitet i industrisektoren efter faldet i juli. Der er ligesom i juli primært tale om et helt sædvanligt sæsonfænomen efter afslutningen af sommerferien. Fremgangen skyldes stigning i 3 af de 5 indeks, som indgår i DIKI: indeks for produktion, indeks for ordrebeholdning og indeks for leverandørers leveringstid (inverteret), mens de sidste 2 indeks: indeks for lagre af indkøbte produkter samt indeks for beskæftigelsen viser tilbagegang. Især det sidstnævnte indeks er trods aktivitetsfremgangen faldet meget kraftigt til en rekordlav værdi på 35,4% svarende til stærkt faldende beskæftigelse efter at have vist stigende beskæftigelse i de foregående to måneder. Prisindekset faldt til en værdi på 51,1% og viser herved stigende gennemsnitlige indkøbspriser for anden måned i træk efter seksten måneder med faldende gennemsnitlige priser. Med en værdi på 60,5% viser indeks for lagre af færdige slutprodukter igen stærkt stigende lagre efter at have vist marginalt faldende lagre i juli måned. Indeks for indkøbt mængde faldt yderligere i august til 39,2%, den laveste værdi siden juli 1998. Der er herved tale om stærkt faldende indkøbt mængde. Industribarometeret steg i august med 12,4 p.p. til 61,8% og viser hermed kraftigt stigende aktivitet i industrisektoren. Værdien er dog en del lavere end den tilsvarende værdi i august 1998 på 67,0%. Sammenlignet med den absolutte ændring fra juli til august i 1998, som var på 19,6 p.p., er der også tale om en væsentlig mindre stigning i år. Indekset er ikke sæsonkorrigeret, hvorfor indekset for august altid bliver kraftigt påvirket i positiv retning på grund af ferieophør sammenlignet med indekset for juli. Den store fremgang i indekset skyldes primært fremgang i indeks for ordrebeholdning som steg med ikke mindre end 37,2 p.p. til en værdi på 88,5%, den hidtil højeste værdi for dette indeks i industribarometerets levetid. Også indeks for produktion/output steg kraftigt i august med 20,0 p.p. til 65,2% efter faldet på 19,9 p.p. i juli. Indekset for indkøbt mængde faldt trods den øgede aktivitet med 9,2 p.p. og viser med en værdi på 39,2%, direkte faldende indkøbt mængde for anden måned i træk. Prisindekset for indkøbte produkter faldt i august med 4,7 p.p. til 51,1%, hvorved indekset for anden måned i træk viser stigende gennemsnitlige indkøbspriser efter seksten måneder med faldende gennemsnitlige indkøbspriser. Indeks for leverandørers leveringstid faldt i august med 1,4 p.p. til 45,6% og viser (inverteret) herved længere gennemsnitlige leveringstider for anden måned i træk. Beskæftigelsesindekset faldt i august trods den stigende aktivitet med ikke mindre end 14,6 p.p. til 35,4% og viser herved kraftigt faldende beskæftigelse efter to måneder med stigende beskæftigelse. Indeks for lagre af slutprodukter steg i august med 11,3 p.p. til 60,5% svarende stærkt stigende gennemsnitlige lagre af slutprodukter. Indeks for lagre af indkøbte produkter faldt med 9,4 p.p., til 37,0%.

dilf Industribarometers Kombinerede Indeks

1998	Jan	53,6
	Feb	52,4
	Mar	58,8
	Apr	61,2
	Maj	62,3
	Jun	63,5
	Jul	47,4
	Aug	67,0
	Sep	51,5
	Okt	54,9
	Nov	44,1
	Dec	47,7
1999	Jan	51,4
	Feb	53,3
	Mar	45,3
	Apr	53,3
	Maj	50,4
	Jun	57,6
	Jul	49,4
	Aug	61,8

dilf's Industribarometer, som er baseret på det vejede gennemsnit af fem faktorer (se bagsiden), viser på baggrund af data indsamlet ultimo august en værdi på 61,8%. Indekset er ikke sæsonkorrigeret. De tilsvarende engelske og amerikanske sæsonkorrigerede indeks viser for juli måned værdier på henholdsvis 52,7% og 53,4%. Såfremt gennemsnittet af værdierne for januar til juli i 1999 af det amerikanske indeks kommer til at svare til gennemsnittet for hele 1999 vil det betyde en stigning i 1999 i det amerikanske BNP på 3,5%.

Produktion/Output

Spørgsmål: Sammenlign produktionen i nuværende måned med situationen for 1 måned siden

	Bedre %	Uændret %	Dåligere %	Netto	Index
Jan	22	59	19	3	51,7
Feb	26	64	10	16	57,5
Mar	11	78	11	0	50,3
Apr	37	47	16	21	60,5
Maj	29	49	22	7	53,4
Juni	53	25	22	31	65,1
Juli	9	72	19	-10	45,2
Aug	37	57	6	31	65,2

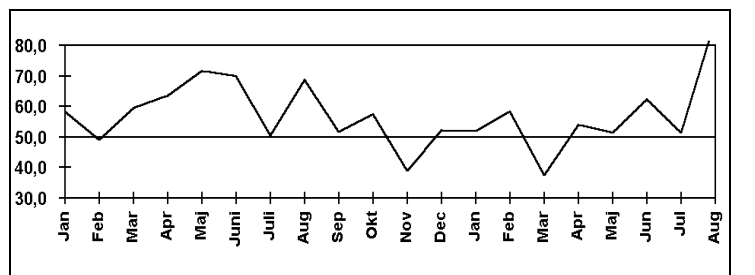

Produktionsindekset steg i august med 20,0 p.p. til 65,2%, svarende til niveauet i juni, og viser hermed igen en kraftig fremgang i produktion/output. 37% af virksomhederne angav en større produktion mod 9% i juli, kun 6% af virksomhederne angav en mindre produktion mod 19% i juli, mens 57% havde uændret produktion mod 72% i juli. Som den helt dominerende årsag til større produktion angav virksomhederne sæson, men også øget kapacitet blev nævnt. Som hovedårsag til mindre produktion blev angivet sæson/ferie især på eksportmarkederne.

Ordrebeholdning i enheder

Spørgsmål: Sammenlign ordrebeholdningen i nuværende måned med situationen for en måned siden

	Bedre %	Uændret %	Dåligere %	Netto	Index
Jan	27	51	22	5	52,0
Feb	34	48	18	16	58,2
Mar	18	39	43	-25	37,5
Apr	33	43	24	9	53,9
Maj	27	49	24	3	51,4
Jun	49	26	25	24	62,3
Jul	16	70	14	2	51,3
Aug	81	16	3	78	88,5

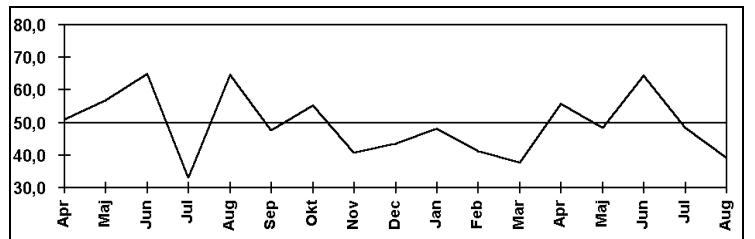

Indeks for ordrebeholdningen steg i august med ikke mindre end 37,2 p.p. til 88,5%, den hidtil højeste værdi i indeksets levetid. Ikke mindre end 81% af virksomhederne meldte om større ordrebeholdning mod 16% i juli, kun 3% havde mindre ordrebeholdning mod 14% i juli, mens 16% havde uændret ordrebeholdning mod 70% i juli. Også her var den helt dominerende årsag til større ordrebeholdning ferieophør, men også ikke-sæsonbetonet stigning især på eksportmarkederne blev hyppigt nævnt som årsag. Virksomheder med mindre ordrebeholdning angav udelukkende den forskudte feriseson i Sydeuropa som årsag.

Indkøbt mængde

Spørgsmål: Sammenlign den indkøbte mængde i nuværende måned med situationen for 1 måned siden

	Større %	Uændret %	Mindre %	Netto	Index
Jan	21	53	25	-4	48,0
Feb	15	51	33	-18	41,2
Mar	14	47	39	-25	37,6
Apr	25	62	13	12	55,7
Maj	24	49	27	-3	48,2
Jun	43	43	14	29	64,4
Jul	4	88	7	-3	48,4
Aug	30	19	51	-21	39,2

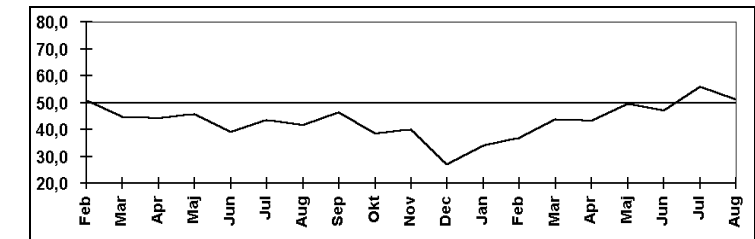

Indeks for indkøbt mængde faldt med 9,2 p.p. til en værdi på 39,2%, det laveste niveau i 5 måneder. 30% af virksomhederne meldte om større indkøbt mængde i august mod kun 4% i juli, 51% om mindre indkøbt mængde mod 7% i juli, medens 19% meldte om uændret indkøbt mængde mod 88% i juli. Som hovedårsag til større indkøbt mængde blev nævnt øget produktion efter ferien. Som årsager til mindre indkøbt mængde blev dels angivet styret lagerreduktion, dels ferie hos leverandører.

Indkøbspriser

Spørgsmål: Sammenlign indkøbspriserne i nuværende måned med situationen for 1 måned siden

	Højere %	Uændret %	Mindre %	Netto	Index
Jan	3	61	35	-32	33,9
Feb	2	70	28	-26	36,8
Mar	3	83	14	-11	44,0
Apr	3	80	17	-14	43,2
Maj	5	88	7	-2	49,5
Jun	7	80	13	-6	46,9
Jul	14	83	3	11	55,8
Aug	5	91	3	2	51,1

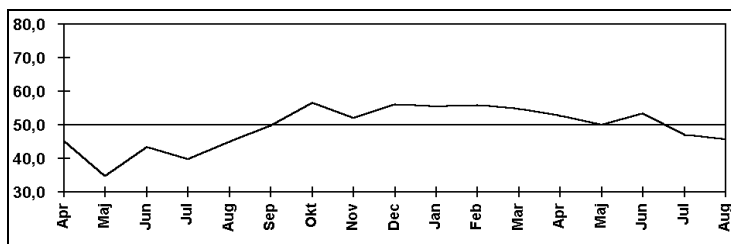

Prisindekset for indkøbte produkter faldt med ikke mindre end 4,7 p.p. til 51,1%. Herved er august den anden måned med stigende gennemsnitlige indkøbspriser efter seksten måneder i træk med faldende gennemsnitlige indkøbspriser. Kun 5% af de adspurgte virksomheder meldte om højere gennemsnitlige indkøbspriser mod 14% i juli, uændret 3% meldte om lavere indkøbspriser, mens 91% havde uændrede indkøbspriser mod 83% i juli. Der var igen især tale om stigende råvarepriser på grund af den stigende USD. Steget i pris var især kobber, messing, aluminium, stålplader, rustfrit stål, pap og bølgepap, papir, plast og plastprodukter, petrokemiske produkter samt elektronikkomponenter. Der var ikke specifikt nævnt produkter, som var faldet i pris.

Leverandørers leveringstid

Spørgsmål: Sammenlign leverandørers leveringstid i denne måned med situationen for 1 måned siden

	Kortere %	Uændret %	Længere %	Netto	Index
Jan	11	89	0	11	55,4
Feb	12	88	0	12	55,8
Mar	12	86	2	10	54,7
Apr	8	90	2	6	52,8
Maj	6	87	6	0	49,9
Jun	14	79	7	7	53,4
Jul	0	94	6	-6	47,0
Aug	0	91	9	-9	45,6

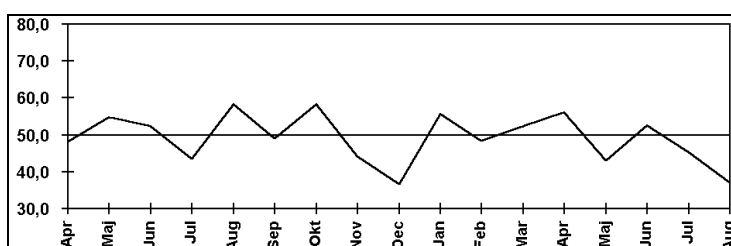

Indeks for leverandørers leveringstid faldt i august med 1,4 p.p. til 45,6%, og viser herved længere gennemsnitlige leveringstider for tredje måned i træk. Uændret 0% af virksomhederne meldte om kortere leveringstider i august, mens 9% meldte om længere leveringstider mod 8% i juli, mens 91% meldte om uændrede leveringstider i august mod 94% i juli. Som årsager til længere leveringstider blev dels nævnt sommerferie hos de sydeuropæiske leverandører, dels længere leveringstider pga. øget aktivitet hos leverandørerne. Enkelte respondenter nævnte også 2000 problematikken som årsag. Som produkter i restordre blev nævnt: Visse råvarer, laminat, nikkelanoder, bølgepap, rustfri stålblader, ventiler, pvc-grenrør samt varer fra Sydeuropa især fra Italien.

Lager af indkøbte produkter

Spørgsmål: Sammenlign lager af indkøbte produkter i denne måned med situationen for en måned siden

	Større %	Uændret %	Mindre %	Netto	Index
Jan	21	68	10	11	55,6
Feb	17	63	20	-3	48,4
Mar	17	72	11	6	52,4
Apr	26	60	14	12	56,0
Maj	14	59	27	-13	43,0
Jun	19	67	14	5	52,5
Jul	5	81	14	-9	45,4
Aug	26	21	52	-26	37,0

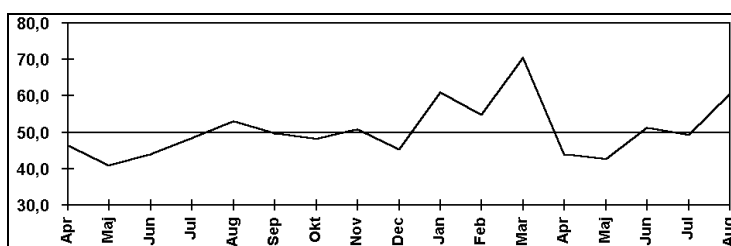

Indeks for lager af indkøbte produkter faldt med 9,4 p.p. til 37,0%. 26% af virksomhederne rapporterede om større lagre af indkøbte produkter mod 5% i juli, 52% rapporterede om mindre lagre i august mod 14% i juli, medens 21% havde uændrede lagre mod 81% i juli. Som hovedårsag til større lagre blev dels angivet utilsigtet lageropbygning pga. mindre produktion end planlagt samt tilpasning til produktionen. Som hovedårsager til mindre lagre blev dels angivet styret lagerreduktion, dels den kraftigt øgede produktion efter ferien.

Lager af slutprodukter

Spørgsmål: Sammenlign lager af slutprodukter i denne måned med situationen for 1 måned siden

	Større %	Uændret %	Mindre %	Netto	Index
Jan	25	73	2	23	60,9
Feb	18	74	8	10	54,8
Mar	50	41	9	41	70,5
Apr	19	49	31	-12	43,8
Maj	16	54	30	-14	42,6
Jun	23	57	20	3	51,2
Jul	10	79	11	-1	49,2
Aug	29	63	8	21	60,5

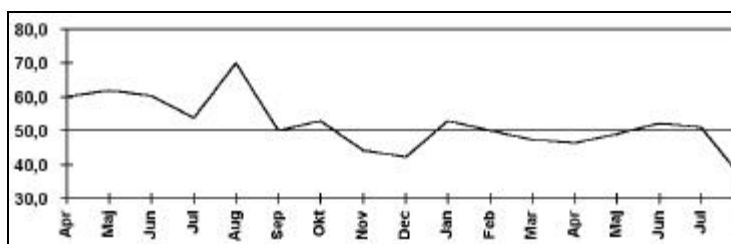

Indeks for lagre af slutprodukter steg i august med 11,3 p.p. til 60,5% og viser herved større gennemsnitlige lagre af slutprodukter. 29% af virksomhederne havde større lagre end i måneden før mod 10% i juli, 8% havde mindre lagre mod 11% i juli, mens 63% havde uændret lagre mod 79% i juli. Som hovedårsag til større lagre blev nævnt produktion til lager for at imødekomme den større ordremængde, mens der som årsag til mindre lagre dels blev nævnt reduktion af lagrene, dels større efterspørgsel end forventet.

Antal ansatte i virksomheden

Spørgsmål: Sammenlign antallet af ansatte i nuværende måned med situationen for 1 måned siden

	Større %	Uændret %	Mindre %	Netto	Index
Jan	16	74	10	6	52,9
Feb	6	88	6	0	50,1
Mar	11	72	17	-6	47,3
Apr	20	52	27	-7	46,5
Maj	22	54	24	-2	49,2
Jun	33	38	29	4	52,1
Jul	4	94	2	2	51,0
Aug	22	26	52	-30	35,4

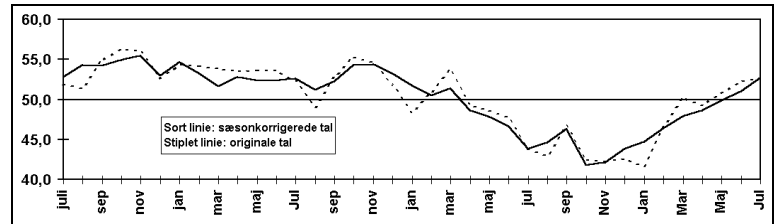

Beskæftigelsesindekset faldt med ikke mindre end 14,6 p.p. til en rekordlav værdi 35,4% og viser herved efter to måneder med stigende beskæftigelse et kraftigt fald i beskæftigelsen. 22% af virksomhederne meldte om større beskæftigelse i august sammenlignet med måneden før mod 4% i juli, ikke mindre end 52% meldte om færre beskæftigede mod 2% i juli, mens 26% meldte om uændret antal beskæftigede mod 94% juli. Som dominerende årsag til mindre beskæftigelse blev nævnt omkostningsrationalisering/effektivitetsforbedring. Som årsag til flere beskæftigede blev nævnt øget produktion.

Det engelske PMI fra CIPS

	1998		1999	
	original	sæson	original	Sæson
jan	48,4	51,7	41,6	44,7
feb	50,9	50,5	46,6	46,4
mar	53,7	51,4	50,2	47,9
apr	49,3	48,6	49,2	48,6
maj	48,6	47,8	50,8	49,9
juni	47,7	46,7	52,3	51,0
Jul	43,8	43,8	52,6	52,7
aug	42,9	44,6		
sep	46,7	46,3		
okt	42,4	41,8		
nov	42,2	42,1		
dec	42,6	43,8		

Det sæsonkorrigerede PMI indeks steg i juli med 1,7 p.p. til en værdi på 52,7%, og viser hermed for anden gang i 16 måneder ekspansion i industrisektoren med en værdi over de 50%.

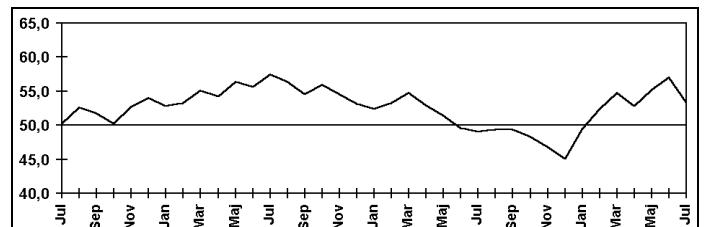

Værdien viser den største ekspansionstakt siden december 1997. Indekset for produktion/output viste for fjerde måned i træk fremgang i produktion/output med en stigning på 1,7 p.p. til 55,0% og for tredje måned i træk med en stigende vækstrate. Årsagen til stigningen skyldtes primært en kraftig stigning i produktionen af konsumentvarer, men også stigninger i såvel produktionen af halvfabrikata som produktionen af investeringsgoder. Indeks for nye ordrer viste med en værdi på 59,7%, den højeste værdi siden november 1996, for fjerde måned i træk en stigning i antallet af nye ordrer. Fremgangen skyldtes såvel en stigning i antallet af indenlandske ordrer som en stigning i antallet af eksportordrer, der til trods for en fortsat stigning i kursen på GBP, nåede sin højeste værdi, siden eksportordreindekset startede i begyndelsen af 1996. Prisindekset for indkøbte varer steg i juli med 4,1 p.p. til 45,8%, og viser fortsat faldende priser for 46. måned i træk på grund af en svag global efterspørgsel, men dog med den højeste værdi og dermed laveste nedgangstakt siden januar 1996. Årsagen til den svagere nedgangstakt er dels stigende priser på olie og dels højere importpriser på grund af GBP's fald i relation til USD. Indeks for mængden af indkøbte varer steg med 2,0 p.p. til en værdi på 53,2%, den højeste værdi i de sidste 21 måneder og viser hermed en stigning i den indkøbte mængde for tredje måned i træk. Årsagen til stigningen er den øgede produktion som dels er imødekommet gennem øgede indkøb, dels gennem fortsatte lagerreduktioner, hvilket fremgår af indekset for lagre af indkøbte produkter, som faldt med 1,4 p.p. til en værdi på 45,2%, og dermed trods den stigende indkøbte mængde fortsat viser en kraftig reduktion af lagrene af indkøbte produkter. Indekset for lagre af færdigvarer faldt med 0,3 p.p. til 45,8% og viser for tolvte måned i træk faldende lagre af færdigvarer. Et øget salg hjalp virksomhederne i deres fortsatte bestræbelser på gennem rationaliseringsprogrammer at minimere deres færdigvarerlagre. For begge lagres vedkommende er der hos virksomhederne et fortsat ønske om omkostningsreduktioner gennem øget lageromsætningshastigheder. Den øgede efterspørgsel efter færdigvarer smittede ikke af på leverandørernes leveringstider, idet indekset for leveringstider var uændret i forhold til juni og viste dermed for femtende måned i træk kortere gennemsnitlige leveringstider som følge af fortsat overkapacitet hos leverandørerne. Beskæftigelsesindekset steg med marginale 0,1 p.p. til en værdi på 46,3% og har nu vist faldende beskæftigelse i sytten måneder i træk. Dette skyldes virksomhedernes efter panelmedlemmernes eget udsagn fortsatte bestræbelser for at øge produktiviteten og dermed forbedre deres omkostningsstruktur. Det ikke-sæsonkorrigerede PMI steg med 0,3 p.p. til en værdi på 52,6%.

Det amerikanske PMI fra NAPM

	NAPM Purchasing Managers Indeks		
	1997	1998	1999
jan	52,8	52,4	49,5
feb	53,3	53,3	52,4
mar	55,1	54,8	54,8
apr	54,2	52,9	52,8
maj	56,4	51,4	55,2
jun	55,6	49,6	57
Jul	57,5	49,1	53,4
aug	56,4	49,4	
sep	54,6	49,4	
okt	55,9	48,3	
nov	54,5	46,8	
dec	53,1	45,1	

PMI indekset for juli faldt i forhold til juniindekset med 3,6 p.p. til 53,4%, og ligger hermed for sjette måned i træk over 50%. Såfremt den gennemsnitlige værdi af PMI for månederne januar til juli på 53,5% kommer til at svare til gennemsnittet for alle 12 måneder i 1999 vil det

modsvare til en stigning i BNP i 1999 på 3,5%. Såfremt gennemsnittet kommer til at svare til juli værdien på 53,4%, vil det modsvare en fremgang i BNP på 3,4%. Af de fem indeks, der indgår i PMI viste de tre: indeks for produktion/output, indeks for nye ordrer og indeks for beskæftigelsen et fald i forhold til indekseværdierne

i juni, mens to indeks: indeks for lagre og indeks for leverandørers leveringstid viste fremgang. Af de fem indeks ligger fortsat indekset for produktion/output, indeks for nye ordrer, indeks for leverandørers leveringstid over 50%, mens indekset for beskæftigelsen faldt til 49,6% og sammen med indekset for lagre nu ligger under 50%. Indeks for indkøbspriser steg med 1,2 p.p. til 54,7%, og viser hermed stigende indkøbspriser for tredje måned i træk efter 16 måneder i træk med faldende indkøbspriser. 23% af virksomhederne rapporterede om højere priser, 12% om lavere priser, medens 66% havde uændrede priser.

Datagrundlag og opbygning af *dilf* Industribarometer

dilf Industribarometer er opbygget på grundlag af spørgeskemaer besvaret af et panel af indkøbschefer eller andre ledende erhvervsfolk i virksomheder tilknyttet *dilf*. Panelet, der repræsenterer virksomheder med mere end 10% af den samlede industriomsætning i Danmark, er stratificeret i henhold til EU's standard branchekoder - NACE.

Undersøgelsen viser eventuelle ændringer i en række faktorer i den løbende måned sammenlignet med den foregående måned. Data indsamles medio i den løbende måned. For hver indikator er i "Industribarometeret" angivet den procentvise andel af virksomheder, der har angivet deres svar i hver enkelt af de 3 svarmuligheder pr. spørgsmål, samt en beregning af nettodifferencen mellem bedre/dårlig eller højere/mindre svar samt et udviklingsindeks. Dette sidste er beregnet som summen af procenten af positive svar plus halvdelen af procenten for "uændret" svar.

dilf Industribarometers Kombinerede Indeks (DIKI) er baseret på 5 af de individuelle indeks med følgende vægte: Indeks for Ordrebeholdning - 0,3, Indeks for Produktion - 0,25, Indeks for beskæftigelse 0,2, Indeks for Leverandørers Leveringstid 0,15 og Indeks Lager af Indkøbte produkter 0,1. Indeks for Leverandørers Leveringstid er inverteret, således at udviklingsretningen er kompatibel med de øvrige indeks. Vægtene, som er anvendt til DIKI, er i overensstemmelse med de vægte som anvendes af National Association of Purchasing Management (NAPM) i USA og The Chartered Institute of Purchasing and Supply (CIPS) i UK.